

128946

Copie voor HB

DUPLICAAT

RAPPORT VAN KB

AAN HB BIII

No.: 3980

Betr.:

Typ. D.

UITTREKSEL	
Uit	: 0/1375
Ag.no.	: 120946
Voor	: 0/1121

Uit _____ werd vernomen, dat op 10-1-1952 door Pericles een contact-vergadering met de O.P.S.J. zou worden gehouden ten huize van _____

KB, 24 Januari 1952

Haarlem

No.14/10917.K.

Uw schrijven No.110351

dd. 4.6.51.

Ond.: O.P.S.J.

NIET O.K.
ACD/418
DAT: 1/3 '52
PAR: 48

B

6.5.56.3
05.16

6.5.56.3
01.122.3
31 JAN 1952
ACD/129481

1 De knuttklaar
nummer 2

Betreffende de deelname van de afdeling Haarlem van de OPSJ aan de "Studie en Strijd-Landdag" te Amsterdam, gehouden op 10 Juni 1951, kan het volgende worden medegedeeld: van de OPSJ. Haarlem werd op het Landdagterrein slechts gesignaleerd: Van verdere deelname door OPSJ.ers uit Haarlem is niets gebleken.

De activiteit van de OPSJ. Haarlem in het afgelopen jaar is zeer gering geweest. De enige dezerzijds geconstateerde actie in 1951 betrof het uitgeven van een pamflet op 23.4.51 bij het aangaan van de Rijkskweekschool te Haarlem, in welk pamflet werd opgewekt tot bezoek aan een op 23.4.51 in het kader van de "Week van Vrede en Vriendschap met de Sowjet Unie" georganiseerde openbare Lezingavond (over: "Onderwijs in de Sowjet Unie").

Wel werd enige activiteit geconstateerd van jongelui die als lid OPSJ geboekt staan (b.v. bij Hannie Schaftherdenking, Wereldjeugddag e.d.), doch deze activiteit was individueel en ging niet uit van de OPSJ als zodanig.

29 Januari 1952.

Aan het Hoofd van de B.V.D.
Javastraat 68.
D e n H a a g.

Notitie

UITGEBOEKT

Aan:
Van:
No.:
Ond.:

KA-
H.B.
BX 133041 IIIw/h 3
Zomerkampen OPSJ

Hiermede bericht ik U, dat door de G.P.S.J. van 26 Juli tot 6 Augustus in de Ardennen een zomerkamp gehouden zal worden. Voor degenen, die er per fiets heengaan, is een "trektocht" georganiseerd. Vertrek 26 Juli uit Amsterdam. Datum van terugkomst 9 Augustus d.a.v..

Volgens een bericht in "Studie en Strijd" is de International Union of Students (I.U.S.) voornemens dit jaar "vakconferenties" te houden, n.l. één voor archeologie in Denemarken en één voor architectuur in Italië.

III.

H.B.
12 Maart 1952

No.14/12869.

Bijl.: één.

6.536.3
6.536

6.536.3	6.536.3
01.12.52	01.14.52
15 FEB. 1952	
ACD/	

Schutblad is...

Op Zondagavond, 3.2.52, organiseerde de OPSJ Haarlem een Vijf Landen Concert in "Cultura".

Aanwezig: ± 180-190 personen (zaalcapaciteit: 220). De zaal was voor een goed deel (naar schatting ± 60%) gevuld met jongeren en overigens met ouderen uit vrijwel alle geledingen van de partij. Onder de jeugd waren o. verscheidene dezerzijds bekende ANJV.ers(sters). De aanwezige jongeren bestonden voor het overgrote deel uit werkende jeugd. Scholieren en studeren werden vrijwel niet gesignaleerd. Hierbij zij opgemerkt, dat de besturen van enkele schoolverenigingen hier ter stede een schriftelijke uitnodiging ontvingen om deze avond bij te wonen resp. te propageren. Bekend is dat een d. directeuren van deze scholen verbod de OPSJ-avond te propageren en contact opnam met zijn collega's van andere scholen.

Tegen de achterzijde van het podium was een vlag bevestigd waarop geborduurd: Vijfmaandenplan. Deze vlag werd op een gegeven moment verwijderd en vervangen door de vlag van de OPSJ, die echter na de pauze ook weer werd verwijderd. In de zaal hing één biljet met de leuze: Teken voor een Vredes pact tussen de Grote Vijf.

De concertavond werd namens het district Kennemerland van de OPSJ geopend door *[naam]*, die bij voorbaat een woord van dank sprak tot de optredenden: Haakon Stotijn (hobo), Arie Jongman (fluit), Eberhard Rebling (piano), Lia Siwers (zang in de Russische taal), Cas Brederode (voordracht) en de dansgroep van Woud Meyer, die allen geheel belangeloos aan deze avond medewerkten. De optredenden kwamen uit Amsterdam en Zaandam.

Vervolgens was het woord aan *[naam]* landelijk voorzitter van de OPSJ, die het karakter van de avond: een Vijf Landen Concert, koppeld aan de handtekeningenactie voor een Vredes pact tussen de Grote Vijf en voerde deze actie een opwekkend woord deed horen. Tevens verwees hij naar de achterzijde van het programma waar men zijn handtekening kon plaatsen voor resp.: inlichtingen over de OPSJ; opgave om abonné te worden op "Studie en Strijd"; opgave voor lidmaatschap van de OPSJ. (Hiervan werd, voor zover bekend, worden opgemerkt, geen gebruik gemaakt). Behalve deze korte verwijzing van *[naam]*, werd geen propaganda voor de OPSJ gemaakt.

Voor de volgorde van optreden en het gebodene wordt verwezen naar bijgevoegd programma.

Achter in de zaal was een stand ingericht met lectuur als "Studie en Strijd", "World Student News" en verdere progressieve lectuur de internationale studentenorganisatie (I.U.S.) betreffende.

De stemming was zeer enthousiast en verscheidene nummers werden met langdurig handgeklap en voetgetrappel besloten.

Aan het einde van de avond dankte *[naam]* (voornoemd) op optredenden nogmaals voor het gebodene. Hoewel de optredenden belangeloos hadden medegewerkt, zei *[naam]*, waren aan deze avond toch vele kosten verbonden (zaalhuur, reiskostenvergoeding e.d.) en er zou daarom bij het verlaten van de zaal een collecte worden gehouden die hij in de aandacht van de aanwezigen aanbeval.

Van de hand van Jacob (Jaap) Wolff, 1.9.23 *[naam]* verscheen een verslag over deze avond in "De Waarheid" dd. 4.2.52. Hij noemde deze concert-avond: een aardig initiatief van deze jonge organisatie, die hiervoor veel dank verdient.

het Hoofd van de B.V.D.
Astraat 68.
n H a a g.

18 Februari 1952.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 21-2-'52

No.: BX 131336

*21/5
Schiedamschen dijk*

Ond.: O.P.S.J.

IIId/3v

UITGEBEUKT

Volgens berichten in de pers organiseerde de O.P.S.J. te Haarlem op 3 Februari j.l. een "Vijflanden-muziekavond".

Ik moge U verzoeken mij te doen berichten wat U omtrent dit concert bekend is geworden.

vervolg ontb.

d/k
MET ROEP VAN DE DIENST
NAME NS DEZE:

Aan de Heer
Hoofacommissaris van Gemeentepolitie
te
HAARLEM

J. G. Croobman

Handwritten notes:
p. 2. h. 14
p. 1. v. 14

PROGRAMMA

ZONDAG 3 FEBRUARI

Ondergetekende:

Naam : . . . . .
Adres : . . . . .

wenst nadere inlichtingen over de O.P.S.J.

Handtekening

. . . . .

Georganiseerd door:

Organisatie van Progressieve Studerende
Jeugd.

Afdeling Haarlem.

Ondergetekende:

Naam : . . . . .
Adres : . . . . .

wenst abonné te worden op "Studie & Strijf"
Handtekening

. . . . .

Ondergetekende:

Naam : . . . . .
Adres : . . . . .

wenst lid te worden van de O.P.S.J.

Handtekening

. . . . .

5 LANDEN CONCERT

10 cent.

Frankrijk

1. Gravement et gaiement . Francois Couperin
uit Sonate en trio
fluit, hobo en piano
2. Syrinx Claude Debussy
Danse de la chèvre Arthur Honegger
fluitsolo
3. Sarabande et Allegro Gabriel Grovlez
hobo en piano

China

Herdersfluit Heh Liu Tingh
pianosolo

Sowjet-Unie

1. Twee Armeense Volksdansen Komitas Kerworkjan
pianosolo
2. Twee kinderliederen Modest Moessorgsky
Wiegenlied Alexander Gretsja
inow
Hopak Modest Moessorgsky
zang en piano
3. Toccata Sara Lewina
pianosolo

PAUZE

Verenigde Staten

Amerikaanse arbeider
"Ons gaat het aan"
"Waar slaapt mijn jonk"
De man met de schoen
Ballade van Ozie P
De negerslaaf in h

Voor

Engeland

1. Morrisdansen met
2. Pastorale en Har
flui

--

Medewerkenden:

Haakon Stotijn
Arie Jongman
Erhard Rebling
Lia Siwers
Cas Brederode
Dansgroep van Woud

Verbinding 97.

31 Maart 1952.

No. 51/

Onderwerp: pamflet, getiteld "de cultuur bedreigd".

-o-o-o-o-

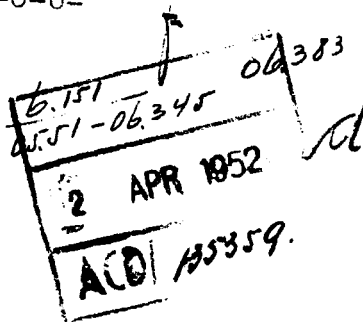
Via een alhier gevestigde onderwijs-instelling werd ontvangen een aan deze instelling gezonden pamflet, getiteld: "De Cultuur Bedreigd", correspondentie-adres L.de Jong, Weesperzijde 42A, Amsterdam.

In dit stuk wordt betoogd, dat door de overheid teveel wordt bezuinigd op onderwijs, kunsten en wetenschappen, tengevolge waarvan de Nederlandse cultuur wordt bedreigd. Tegelijkertijd worden echter kosten noch moeite gespaard, om de bewapening te doen slagen. Ieder, die zulks ter harte gaat, wordt opgeroepen voor een conferentie, te houden in Mei a.s.

Op de achterzijde van het (gestencilde) pamflet komen een aantal namen voor van personen, die het stuk zouden hebben ondertekend.

Dezerzijds wordt verondersteld, dat boven bedoeld geschrift bij U wel bekend zal zijn. Mocht dit niet het geval blijken, dan kan inzage hiervan worden verstrekt. Binde.

-o-o-o-o-

" DE CULTUUR BEDREIGD "

Corr. Adres: L. de Jong, Weesperzijde 42 A te Amsterdam.

L.S.,

De Nederlandse cultuur, die door de eeuwen heen in de wereld groot aanzien genoot, wordt met afbraak bedreigd. Voortdurend wordt er door de Overheid bezuinigd op de uitgaven voor onderwijs, kunsten en wetenschappen. Subsidies worden verlaagd of opgeheven, waardoor verschillende culturele groepen en instellingen in hun activiteiten worden belemmerd of zelfs geheel hun werk moeten staken.

De Nederlandse Opera, toneelgezelschappen, orkesten, balletgroepen, en ook musea, archieven en andere kostbare verzamelingen hebben met grote financiële moeilijkheden te kampen. De sociale positie van de kunstenaar is meer dan bedroevend en onze goede krachten worden daardoor vaak gedwongen werk in het buitenland te zoeken.

Er is geen tak van het onderwijs, die niet met een nijpend tekort aan lesruimte en leermiddelen te kampen heeft en waarbij bovendien de mogelijkheid van lichamelijke opvoeding met de dag kleiner wordt. De Rectores Magnifici herinneren elk jaar aan de schromelijke achterstand op het gebied van de moderne apparatuur der Universiteiten het wetenschappelijk onderzoek in al zijn geleidingen geniet in veel te geringe mate de daadwerkelijke belangstelling van de Overheid. De sociale positie van vele studenten is slecht vooral op het gebied van het werkstudentenschap, het beurzenstelsel en de "mensa".

Onze cultuurmonumenten, zoals vele kerken in ons land, worden met verval bedreigd door de geringe offers, die de Overheid zich hiervoor getroost.

Steeds meer recreatiegebieden en natuurmonumenten, als de Hoge Veluwe, worden opgeofferd aan de defensie.

Over deze stand van zaken zijn wij zeer verontrust.

De Overheid verdedigt dit beleid met de bewering, dat ons land kosten nog moeite mag sparen om de bewapening te doen slagen, die dan moet dienen om onze cultuur te verdedigen.

Hoewel wij geneigd zijn deze bewapening vanuit verschillend standpunt te beschouwen, zijn wij eensgezind van mening, dat een dergelijk beleid ten aanzien van ons onderwijs, onze kunst en wetenschap een ernstige achteruitgang van onze Nederlandse cultuur ten gevolge heeft.

Wij roepen ieder, wie dit ter harte gaat, op, zijn instemming te betuigen met en steun te verlenen aan het voorbereiden en bijeenroepen van een Conferentie (midden Mei), die deze stand van zaken ernstig onder ogen zal moeten zien en wegen en middelen zal moeten aangewen, die tot verbetering leiden.

Wij juichen elk initiatief, dat in dit verband genomen wordt, van harte toe, en spreken de wens uit, dat deze Conferentie een belangrijke bijdrage zal zijn ter bestanding en ontwikkeling van onze cultuur.

Ondergetekenden betuigen hun instemming met bovenstaand initiatief

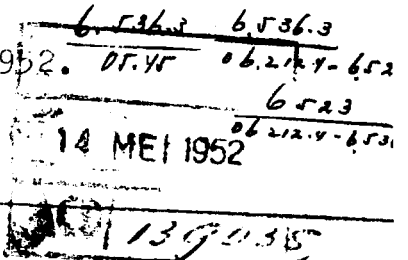
NAAM (handtek.)	ADRES	KWALITEIT	BEDRAG

Tot de ondertekenaars van deze oproep behoren o.a.

P. Alma - kunstschilder	Amsterdam
H. Baaren - tekenleraar	Den Haag
A. Banning - hoofd L. School	Amsterdam
H. Bayens - schilder	Amsterdam
B. Bayens - schilderes	Amsterdam
Chr. Beekman - kunstschilder	Amsterdam
H. Bierman - mont. leider	Amsterdam
J. Blom - student	Leiden
HS. Boekenogen - beeldhouwer	Amsterdam
R. Brown - student	Amsterdam
J. Buttinghausen - student	Amsterdam
M. Bijleveld - onderwijzeres	Amsterdam
Chr. Calson-Timmer - journaliste	Amsterdam
Grothe la Croix - lerares kunstnijverh.	Amsterdam
G. Dat - onderwijzeres	Den Haag
Y. Eekman - handweefster	Amsterdam
B. Eerhart - kunststuderend	Amsterdam
Dr. J. Engels - leraar	Groningen
A. van Eyck - architect	Amsterdam
A.v.d. Ploer - schilderes	Amsterdam
S. Goudsmit - schrijver	Amsterdam
K. de Haan - student	Amsterdam
J.W. Havermans - beeldhouwer	Amsterdam
A. Heertje - student	Amsterdam
W. Hays-Wes tendorp - bouwk. tekenares	Amsterdam
P.v. Hessen Heuckeroth - vertaalster	Amsterdam
J.A.G. van Heyenoord - gep. leraar	Den Haag
W.A.P. van Hoek - musicus	Den Haag
J. Hoekstra - med. drs.	Amsterdam
G. Hofenk - student	Delft
C. de Jager - astr. drs.	Utrecht
W. Jelles - scholier	Amsterdam
L. de Jong - student	Amsterdam
C.J. Kolk - schrijver	Broek in Waterland
C. Klaassen - graficus	Amsterdam
F.K. Klaska - student	Amsterdam
P. Koning - Beeldhouwer	Amsterdam
C. Kriessels Bultje - analyste	Amsterdam
T. Kristians - kunstschilder	Amsterdam
H. van Kruijningen - kunstschilder	Amsterdam
H. Martelhof - bouwk. tekenaar	Amsterdam
J. Ligtelijn - pianist	Amsterdam
W. Mayer - van Dijk kunstnijv.	Amsterdam
H. Molenaar - ontwerper, voorz. vakgroep GKR	Amsterdam
M.G. Noot - onderwijzer	Amsterdam
H. Nijman - student	Amsterdam
J. Olivier - tekenares GKR	Amsterdam
J.J. Pijnacker Hordijk - student	Amsterdam
F. Sandee - onderwijzer	Amsterdam
H.B. Schotte - student	Amsterdam
P. Schraa - student	Amsterdam
H. Schutte - beeldhouwer	Veere
H. Sondorp - scholier	Amsterdam
W. Smit - leraar	Amsterdam
O. Treumann - graf. ontv. GKR	Amsterdam
W. Vinkemöller - student	Amsterdam
J.J. Vriend - architect, leraar MTS	Amsterdam
Th. Wolvenkamp - kunstschilder	Amsterdam
F. Zander - hoofd Lagero School	Amsterdam
S. van Zijst - MTS-er	Amsterdam

Verbinding: No.12
Doss.153/22.
Onderwerp: O.P.S.J.

13 Mei 1952.

Bijlage: één.

Schuttled is vernieuwd
Hierbij wordt toegezonden een mededeling ontrent
door de O.P.S.J. te organiseren sportfestival voor Middel-
bare, U.L.C. en Vakscholen, te Amsterdam, zoals deze aan de
besturen der Schoolverenigingen zijn toegezonden. (einde)

ORGANISATIE V. PROGRESSIEVE STUDERENDE JEUGD.

Aan het schoolbestuur van . . . . .

De O.P.S.J. organiseert een groot sportfestival voor Middelbare, U.L.O.- en Vakscholen in Amsterdam.

Het tournooi bestaat uit een atletiek- en volleybalgedeelte. Het onderdeel volleybal zal op Zaterdag 31 Mei a.s. plaatsvinden in de Turnhal te Amsterdam, terwijl de atletiekwedstrijden, onvoorziene omstandigheden voorbehouden, op Dinsdag, 3 Juni gehouden zullen worden.

De atletiekwedstrijden omvatten de volgende nummers:

- .. 100 meter hardlopen.
- .. 800 meter hardlopen.
- .. verspringen.
- .. hoogspringen.
- .. kogelstoten.
- .. 4 x 100 meter estafette.

De persoonlijke nummers zijn verdeeld in vier groepen, te weten, een groep voor jongens tot en met vijftien jaar, een groep van jongens boven 15 jaar, een groep voor meisjes tot en met vijftien jaar en een groep voor meisjes boven de vijftien jaar.

De estafettes worden in twee groepen gelopen, en wel voor jongens en voor meisjes. Hier valt de leeftijdsgrens dus weg!

Het volleybal-tournooi hebben we gemeend alleen open te moeten stellen voor jongensploegen. Ook hier is geen leeftijdsgrens gesteld.

Van een bepaalde school kan een onbeperkt aantal scholierenploegen deelnemen, waarbij ons voorbehouden is bij teveel inschrijvingen eventuele tweede of derde teams van een school van de deelnemerslijst te schrappen. Dit voorbehoud geldt dus voor de volleybal- en estafetteploegen.

Elke scholier mag echter aan niet meer dan twee nummers deelnemen, buiten estafette en volleybal.

Het inschrijfgeld bedraagt 25 cent per persoon en per volleybalploeg een gulden.

Het terrein, waar de atletiekwedstrijden zullen plaatsvinden, alsmede de sluitingsdatum voor inschrijvingen zullen nog nader bekend gemaakt worden.

De deelnemende scholen kunnen echter met de bekendzijnde gegevens reeds de training ter hand nemen en in overleg met de directeur der school trachten een geschikte trainingsgelegenheid te vinden.

Als persoonlijke prijzen zullen aan elke eerste en tweede van iedere groep op elk onderdeel medailles worden uitgereikt. Aan de scholen, die de meeste punten op zich weten te verzamelen voor

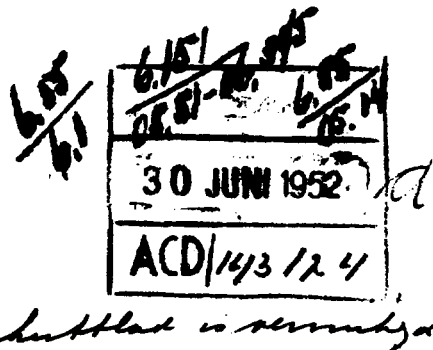
RAPPORT VAN KB

AAN HB BIII

No.: 5436

Betr.: CONFERENTIE "DE CULTUUR BEDREIGD."

Typ.D.

Omtrent de op 14-6-1952 in het Instituut voor de Tropen te Amsterdam gehouden conferentie "De Cultuur Bedreigd", werd het volgende vernomen.

De conferentie begon 's middags om ongeveer 3 uur en duurde de hele middag en avond met een onderbreking van 6 tot 8 uur. Tijdens de middag-bijeenkomst voerden twee sprekers het woord, t.w.: J.J. VRIEND (bouwkundige en leraar M.T.S.) en Kees v.d. KRAAN (2e hoboïst van het concertgebouw-orkest).

De heer VRIEND constateerde vooral een verval op dat gebied van de cultuur, dat zijn vak (bouwkunde en architectuur) betreft. Hij constateerde dat de regering aan de ene kant weinig geld ter beschikking stelt voor culturele doeleinden, terwijl aan de andere kant zulke ontzettend hoge lasten dragen aan de bewapening worden uitgegeven. Hij zei aan te nemen, dat de bewapening nodig was, maar hij vroeg zich af, of het bedrag, dat voor bewapening wordt uitgetrokken, niet met 1 %, of desnoods 0,1 % of 0,01 % beknot zou kunnen worden. Dit geld zou dan besteed kunnen worden aan culturele doeleinden, zoals subsidie voor toneel, ballet, concerten, restauratiewerken, e.d., "want", zo zei hij, "als er steeds meer geld aan de bewapening wordt besteed en steeds minder aan de cultuur, is er tenslotte niets meer te verdedigen."

Na VRIEND kwam Kees v.d. KRAAN aan het woord. Hij besprak meer de bedreiging van een ander gedeelte van de cultuur, namelijk toneel, muziek e.d.. Alle toneelgezelschappen en orkesten hebben, volgens spreker, te kampen met geldgebrek, dat een gevolg is van geen of onvoldoende subsidie. Verschillende pogingen zijn ondernomen, om enkele orkesten een fusie te laten aangaan, waardoor enige musici ontslagen zouden kunnen worden. Het Nederlandse ballet heeft de helft van het aantal dansers moeten ontslaan, omdat de subsidie voor een geheel jaar onvoldoende is, om één voorstelling te subsidiëren. Ook v.d. KRAAN gaf de schuld van de bedreiging van de cultuur aan de bewapening. Hij zei, dat de wereldvredebeweging al miljoenen en miljoenen handtekeningen heeft verzameld, om tot een ontmoeting van de Grote vijf te komen. Hij raadde alle aanwezigen aan zoveel mogelijk een vredesverdrag tussen de vijf grote mogendheden te ondersteunen, opdat de bewapening zou afnemen en geld beschikbaar zou komen voor allerlei culturele doeleinden.

Na een korte pauze was er gelegenheid tot het stellen van vragen en tot het naar voren brengen van een eigen visie op de zaak. Door enkele der aanwezigen werd hiervan gebruik gemaakt. Een van deze mensen drukte iedereen nog eens sterk op het hart veel propaganda te maken, voor de Nederlandse Vredesbeweging, waardoor tot een beperking van de bewapening gekomen zou kunnen worden. Enkele sprekers vroegen nog van het initiatief-comité iets blijvends te maken en steeds bulletins te verspreiden over de bedreiging van de cultuur.

Om ongeveer zes uur verdaagde de voorzitter van de vergadering de conferentie tot 8 uur 's avonds. Hij sprak hierbij de hoop uit, dat de opkomst, die 's middags slechts 120 à 150 man bedroeg, 's avonds groter zou zijn, dit bleek echter 's avonds niet het geval te wezen.

Er zouden 's avonds drie lezingen gehouden worden over het onderwijsprobleem. Er was echter slechts één spreekster, een zekere mevrouw

Deze enigszins sentimentele dame sprak de gachte aanwezigen aan met "vrienden" en tutoyeerde voortdurend tijdens haar betoog. (Inderdaad bestond het merendeel der aanwezigen uit jonge mensen, er waren echter, vooral juist 's avonds vrij wat oudere mensen

aanwezig). Zij had het hoofdzakelijk over het tekort aan scholen voor kleuter- en lager-onderwijs en de blijkbaar erbarmelijke toestand, waarin vele van de bestaande scholen verkeren. Er waren reeds vele noodklokken geluid op dit gebied, maar zij waren niet gehoord door door degenen, die ze horen moesten. Waarschijnlijk om haar beoog aan te passen aan dit gezelschap, zei zij ook nog enkele woorden over het middelbaar- en hoger-onderwijs. Voor de laatste categorie eiste zij een studieloon.

Ook na deze inleiding maakten enkelen der aanwezigen nog een paar opmerkingen, speciaal over onderwijszaken.

Hierna sloot de voorzitter van de conferentie het mondeling gedeelte van de conferentie af, met een zeer korte samenvatting van het gesprokene en de mededeling dat het initiatief-comité had besloten te blijven voortbestaan en overal de bedreiging van de cultuur zou aanwijzen en hierover bulletins verspreiden.

De conferentie werd besloten met een drietal korte films.

KB, 28 Juni 1952

Bijlage: 1 uitnodigingskaart (bij origineel)

011126
" DE CULTUUR BEDREIGD "

=====

Corr.adres: L. de Jong, Weesperzijde 42 A', Amsterdam.

6 Juni '52

L.S.,

A.s. Zaterdag, 14 Juni zal de sinds geruime tijd voorbereide Conferentie "Cultuur Bedreigd" plaatsvinden.

Op deze conferentie zullen o.a. de heren J.J.Vriend (architect) en C.J. van der Kraan (Hoboïst, Secr. Ver. Concertgebouworkest) het woord voeren. Hiernaast zullen enkele jongeren hun visie geven op de diverse problemen, terwijl er ruime gelegenheid tot gedachtenwisseling zal zijn.

De Conferentie wordt gehouden in de Aula van het Instituut voor de Tropen te Amsterdam (te bereiken met lijn 9) en begint om 3 uur. Aan de zaal zijn nog toegangskaarten à 35 ct verkrijgbaar.

Wij hopen U op deze Conferentie te mogen ontmoeten,

met vriendelijke groeten,

namens het initiatiefcomité,

L. de Jong.

ondergelopen.

.....de cultuur bedreigd!.....

Hieronder laten we de inhoud van enige krantenberichten volgen, die - hoe toevallig deze berichten ook zijn - al een beeld geven van de ernstige aantasting van ons culturele leven.

N.R.C. 31-3-'52:

"De "Stichting Duinrell", die nu vijf jaar werkzaam is ter steun en introductie van jonge beginnende kunstenaars, verkeert in zeer grote financiële moeilijkheden. Het tekort is twintigduizend gulden en indien men geen steun verkrijgt van de overheid en particulieren zal de toestand onhoudbaar blijken te zijn. Op elk concert dat zij geeft, legt zij gemiddeld F. 375.- toe."

HET PAROOL 30-4-'52:

Op de in Utrecht gehouden "Bijeenkomst Scholennoed" wees de heer Bogaard er o.m. op, dat door het "opstoppen" van klassen, die voor 30 tot 36 leerlingen bestemd zijn, met 40, 50 en soms zelfs 60 kinderen, het onderwijs africhting wordt in plaats van vorming; Spr. stelde vast, dat thans reeds één derde van alle klassen meer dan 40 kinderen bevat; in dit gedeelte zit meer dan de helft van het totaal aantal kinderen. Juist in de dichtbevolkte arbeiderswijken pui len de klassen uit van de kinderen. Het opvullen van de klassen gaat bovendien ook ten koste van de onderwijzers."

DE WAARHEID, 8-4-'52:

"Het lege gebouw van de voormalige Hollandse Schouwburg aan de Plantage Middenlaan staat nu al jaren bloot aan weer en wind. De natuurelementen hebben ook binnen in het gebouw, althans wat het bovenste gedeelte betreft vrij spel. In de kelder onder het gebouw staat een halve meter modderwater. Waar vroeger de orkestbak was, is nu een diepe put, eveneens ondergelopen."

Uit het laatste nummer van DEBAT:

"Het is nu al zo ver dat jongens, die illustrator willen worden op de Rijkswerkplaats OMGESCHOOLD worden tot draaier. Want ja, goed werk was er niet te vinden en men kon daarmee wat verdienen. - Hij behoort tot de beste tekenaars van de 'klac'. - Hoe is het er nu eigenlijk mee gesteld, dat een jongen die werkelijk capaciteiten bezit, overdag op een Rijkswerkplaats moet zitten om 's avonds zijn studie te kunnen betalen".

MEDEDELINGEN DER NATUURBESCHERMINGSCOMMISSIE DER N.J.W. '52

NO. 1.:

Een uitgebreide discussie vond plaats over het probleem der militaire oefenterreinen. Wie zich nog steeds de omvang van de hier liggende moeilijkheden niet realiseert, moet de kaart van de Veluwe maar eens voor zich nemen en vervolgens bedenken, dat o.a. grof geschat, de gehele oppervlakte gelegen tussen de lijnen Stroe-Otterlo-Hoenderlo-Kootwijk de Oldebroekse heide en de heiden Z.W. van Deelen aansluitend aan de Hoge Veluwe, ja zelfs 40 Ha van laatstgenoemd gebied aan de bevrediging van de nog steeds wassende recreatiebehoeften is onttrokken. En dat is alleen al op de Veluwe, om nog te zwijgen van Havelte, Kroonspolders op Vlie, Loonse en Brunense Duinen enz. enz."

HANDELSBLAD 13-5-'52:

"De inspecteur van het L.O. heeft alle in de Gooise School te Laren gebruikte schoolbanken afgekeurd omdat zij niet meer voldoen aan de tegenwoordige eisen van een juiste houding van het tot stilzitten gedwongen schoolkind; de schoolarts is na een ingesteld onderzoek tot dezelfde conclusie gekomen."

CONFERENTIE "CULTUUR BEDREIGD"

Corr. Adres: Weesperzijde 42A', Amsterdam.

Bulletin no. 4.

L.S.,

Het programma van de conferentie zal er als volgt uitzien.
De conferentie zal zowel Zaterdagmiddags als Zaterdagavond
14 Juni in de Aula van het Instituut voor de Tropen gehouden
worden.

Aanvang Zaterdagmiddags 3 uur (zaal open om half drie uur).
Aanvang Zaterdagavond 8 uur (zaal open om half acht uur).

Na een kort openingswoord zullen de inleidingen gehouden worden
o.a. door de heer J. Vriend en indien mogelijk in verband met
zijn werkzaamheden de heer H. Fismeyer. In verband met de ver-
schuiving van de conferentie naar een latere datum zijn wij
nog deende met een derde spreker.

Naast deze inleidingen zullen ook enige jongeren hun visie op
het gestelde probleem geven. Na elke inleiding zal er gelegen-
heid zijn tot een uitgebreide discussie en tot het stellen
van vragen. Hierna volgt een algemene nabeschouwing van de
conclusie die uit deze conferentie te trekken zijn.

Tot slot zullen de volgende films vertoond worden:

"Middeleeuwse Bouwkunst"

"Les deux timides"

"Ballade van de hoge hoed"

Tussen de verschillende inleidingen zullen korte pauzes zijn.

Daar het van belang is, dat zoveel mogelijk intellectuelen,
kunstenaars en leerkrachten aan deze conferentie deelnemen,
zouden wij U hierbij willen verzoeken deze conferentie bekend
te maken onder Uw collega's en vrienden.

Zo U nog niet Uw instemming met ons initiatief hebt betuigd
of nog niet in het bezit bent van een toegangsbewijs voor de
conferentie, kunt U dat door onderstaand formulier doen.

WIJ KUNNEN U THANS REEDS MEDEDELEN, DAT MEER DAN 400 PERSONEN
HUN INSTEMMING MET ONS INITIATIEF HEBBEN BETUIGD!

Ondergetekende,

N A A M .....

A D R E S .....

K W A L I T E I T .....

x betuigt hierbij zijn/haar instemming met de conferentie
"Cultuur Bedreigd" op 14 Juni a.s.

x verzoekt toezending van ... kaarten en zendt hierbij het
benodigde bedrag ad. Fl.....(35 ct per stuk).

x stort Fl..... op postgiro 587503 t.n.v. W.J. van Bütting-
hausen, Amsterdam om de conferentie vooral nu financieel te
steunen.

Deze strook op te zenden naar Weesperzijde 42A', Amsterdam.

....."de cultuur bedreigd",vervolg.....

N.R.C., 23-4-'52

Zo is gebleken, dat in 1949 47% van de beeldende kunstenaars beneden F. 1000.- heeft verdiend en 85% van de schilders en grafici, beneden F. 2000.-. Voor de beeldhouwers zijn de cijfers wat gunstiger, daar in dat jaar een vrij groot aantal monumenten is vervaardigd. Een vierde deel van de kunstenaars heeft niet eens de beschikking over een atelier, dat aan eniger mate redelijke eisen voldoet.

Uit de "MEDEDELINGEN VAN HET PRINS BERNHARD FONDS no.2/'51

"Nog slechts 7 % van het wetenschappelijk onderzoek - naarbe-
steed budget - vindt plaats aan
de Universiteit. Als "gezond"
wordt tenminste een verhouding
van fundamenteel of zuiver we-
tenschappelijk onderzoek en toe-
gepast wetenschappelijk onder-
zoek beschouwd van 15%/85%.
Maar rond 90 % van de weten-
schappelijke publicaties stamt
nog steeds uit Universitaire
kring. Het uitgeven daarvan wordt
echter financieel schier onmo-
gelijk.

HET PAROOL, 12-1-'52

"Het Oude... Almoes-
zeniershuis" op het Waterlooplein
waar sinds 1945 de Academie van
Bouwkunst is gevestigd heeft drin-
gend restauratie nodig en daarmee
dreigt het onderricht aan deze A-
cademie in ernstige moeilijkheden
te komen. Zij heeft n.l. niet de
middelen voor restauratie. Een
aantal bouwkundigen, verenigd in
de Willem Kromhoutstichting, ves-
tigt thans in een geschrifde aan-
dacht op deze situatie.

HET DE... van B. van den
SIGTENHORST MEIER.

"Voor deze F. 400.- heb ik vier
maanden gewerkt. Volgens dit hono-
rarium heeft mijn compositiewerk
een waarde van F. 1200.- per jaar
(zonder belasting dan). En nu ver-
wacht nog dat IK de kosten voor
vermenigvuldiging van mijn werk
zal dragen! Ik ben blij voor mijn
hulp-in-de-huishouding dat zij een
verstandiger vak heeft gekozen.
Naar de Fa. Alsbach & Co mij meldde
bedragen de kosten voor het drukken
van de drie werken ongeveer F.2000
Wanneer ik dus mijn drie, n.b. in
opdracht geschreven composities ge-
drukt wil hebben, ZODAT ZIJ KUNNEN
WORDEN UITGEVOERD, MOET IK daar F.
1600.- op TOELEGGEN".

Op de conferentie zal dan ook de situatie, door bovenstaande berich-
ten geschilderd, onder ogen moeten worden gezien. Tot onze grote
vreugde zien wij dat van verschillende kanten pogingen worden onder-
nomen ter verbetering.

Zo kwamen onlangs 2000 onderwijzers en ouders op 28 April in Utrecht
bijeën om te demonstreren voor een snellere scholenbouw.

Zo werd er de conferentie van de N.S.R. belegd, op 19-21 April, waar
men zich heeft bezig gehouden met een aantal nijpende studentennoden
en daardoor van betekenis was voor de studentenwereld.

Zo namen enkele jonge werkeloze kunstenaars het initiatief om werk-
gelegenheid te zoeken, onder meer het aanbrengen van beelden en
wandschilderingen in de stad Amsterdam.

Zo zal ook de conferentie "cultuur bedreigd" een belangrijke moeten
zijn ter verbetering van de algemene situatie op cultureel gebied. /bijdrage

Wij willen U hierbij daarom ook verzoeken om zo groot mogelijke
ondersteuning te geven aan deze conferentie.

Corr. Adres.: Weesperzijde 42A', Amsterdam.

Bulletin no 3.

L.S.

In verband met het gelijktijdig plaatsvinden van een Conferentie over het Hoger Onderwijs van het Verbond van Wetenschappelijke Werkers en een vergadering van de Federatie van Beroepsverenigingen van Kunstenaars op 17/18 Mei heeft het initiatiefcomité van de conferentie "cultuur bedreigd" gemeend het besluit te moeten nemen, de conferentie uit te stellen tot 14 en 15 Juni.

Dit besluit is na rijp beraad genomen, omdat wij weten, dat het uitstellen van de conferentie voor de vele bezoekers wellicht moeilijkheden met zich mee brengt.

Wij hopen echter dat U ook op 14 en 15 Juni aanwezig kunt zijn en wij zijn ervan overtuigd, dat het uitstellen van de conferentie tevens met zich mee zal brengen, dat nog meer personen van ons initiatief op de hoogte zullen komen en hun steun hieraan willen verlenen.

Wie via een bestelling aan ons Comité een uitnodiging voor 17 / 18 Mei heeft toegezonden gekregen, zal in de loop van de volgende week een nieuwe kaart van ons ontvangen.

Wanneer U zich op andere wijze reeds van een kaart voor 17 en 18 Mei hebt voorzien, kunt U deze kaart(en) inwisselen tegen de uitnodiging voor 14 en 15 Juni door de oude kaarten aan ons op te sturen.

Indien U nog niet Uw instemming hebt betuigd met deze conferentie, dan kunt U dit alsnog door middel van het onderstaand formulier doen.

In de hoop U dus op 14 en 15 Juni als bezoeker van de conferentie "cultuur bedreigd" te mogen ontmoeten, verblijven wij.

Hoogachtend,

namens het initiatiefco

L. de Jong.

op te zenden naar de Weesperzijde 42A', te Amsterdam.

Ondergetekende, N A A M .....

A D R E S.....

K W A L I T E I T.....

- x betuigt hierbij zijn/haar instemming met de Conferentie "Cultuur Bedreigd" op 14 en 15 Juni a.s.
- x verzoeft toezending van ... kaarten en zendt hierbij het benodigde bedrag á Fl..... (35 ct per stuk).
- x stort Fl..... op postgiro no. 587803 t.n.v. W.J.v. Büttner hausen, Amsterdam om de conferentie vooral nu financieel steunen.

De Nederlandse cultuur, die door de eeuwen heen in de wereld groot aanzien genoot, wordt met afbraak bedreigd. Voortdurend wordt er door de Overheid bezuinigd op de uitgaven voor Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. Subsidies worden verlaagd of opgeheven, waardoor verschillende culturele groepen en instellingen in hun activiteiten worden belemmerd en soms zelfs geheel hun werk moeten staken.

De Nederlandse Opera, toneelgezelschappen, orkesten, balletgroepen en ook musea, archieven en andere kostbare verzamelingen hebben met grote financiële moeilijkheden te kampen.

De sociale positie van de kunstenaar is meer dan bedroevend en onze goede krachten worden daardoor vaak gedwongen werk in het buitenland te zoeken.

Er is geen tak van het onderwijs, die niet met een nijpend tekort aan lesruimte en leermiddelen te kampen heeft en waarbij bovendien de mogelijkheid van lichamelijke opvoeding met de dag kleiner wordt. De Rectores Magnifici herinneren elk jaar aan de schromelijke achterstand op het gebied van de moderne apparatuur der universiteiten; het wetenschappelijk onderzoek in al zijn geledingen geniet in veel te geringe mate de daadwerkelijke belangstelling van de Overheid. De sociale positie van vele studenten is slecht vooral op het gebied van het werkstudentschap, het beursenstelsel en de "mensa".

Onze cultuurmonumenten, zoals vele kerken in ons land worden met verval bedreigd door de geringe offers, die de Overheid zich hiervoor getroost.

Steeds meer recreatiegebieden en natuurmonumenten, zoals de Hoge Veluwe worden geofferd aan de Defensie.

Over deze stand van zaken zijn wij zeer verontrust.

De Overheid verdedigt dit beleid met de bewering, dat ons land kosten noch moeite mag sparen om de bewapening te doen slagen, die dan moet dienen om onze cultuur te verdedigen.

Hoewel wij geneigd zijn deze bewapening vanuit verschillend standpunt te beschouwen, zijn wij eensgezind van mening dat een dergelijk beleid ten aanzien van ons onderwijs, onze kunst en wetenschap een ernstige achteruitgang van onze Nederlandse Cultuur ten gevolge heeft.

Wij roepen ieder, wie dit ter harte gaat op, zijn instemming te betuigen met en steun te verlenen aan het voorbereiden en bijeenroepen van een conferentie op 14/15 Juni a.s., die deze stand van zaken ernstig onder ogen zal moeten zien en wegen en middelen zal moeten aangeven die tot verbetering leiden.

Wij juichen elk initiatief, dat in dit verband genomen wordt, van harte toe, en spreken de wens uit, dat deze conferentie een belangrijke bijdrage zal zijn ter bestanding en ontwikkeling van onze cultuur.

Tot de ondertekenaars behoren:

L.E. Beyerman, beeldhouwster; H. Bierman, Montessorileider; A.I.J. Brandenburg, onderwijzer; Mej.W.L.P. Burger, dir.huish.school, A.van Eyck, architect; W.Gehrels, Dir. Volksmuziekschool; W.Haye-Westengorp, bouwk.tekenares; Ed.Hoornik, letterkundige; F.Hunzicker, schilderes; C.Klaasen, graficus; P.Koning, beeldhouwer; G.te kronnie, waterbouwk; G.Kouwenaar, letterk; Hildo Krop, beeldhouwer; Hr.Jaffé, adj.dir.Sted. Museum, B.W.H.Ide, arts; L. Ligtelin, pianist; H.v.Lith, beeldhouwer; Bertus van Lier, componist; H.van Meerten, toneelspeler; Hr.Merkelbach, architect; H.Molenaar, ontw. voorz.vakgroep GKF; B.G.Muller leraar Gem.Kweekschool; Hr.Rabé, leraar Gem.Kweekschool; A.Schaller beeldhouwer; N.Schuyt, componist; W.Smit, leraar; Jan Sluyters, schilder; O.Treumann, graf.ontw.GKF; Dr.J.Suys, Lector Gem.Universiteit, J. de Vaal, dir.Ned.Filmuseum; J.J.Vriend, architect; leraar MTS; B.Voeten, letterk Prof.Dr.W.F.Wertheim; Jorry Vonk, Wim Kan, ABOcabaret allen te A'dam. H.Baaren, tekenleraar; W.A.P.Hoek, musicus; K. Andrea, schilder; Hr. ter Meulen, bibl.Vredespaleis; Prof.F.Schuh; allen te den Haag. Hr. Duursma, hoofd L.O. Groningen; A.v.Gogh-Kaulbach, schrijfster; Hr.R.

* Doorhalen wat niet van toepassing is.

Handtekening

- 1* betuigt zijn/haar instemming met de conferentie „Cultuur bedreigd“
- 2* verzoekt regelmatig toezending van de bulletins
- 3* stort f..... op post giro no. 587503 r.n.v. W. J. v. Büttinghausen, Amsterdam
- 4* verzoekt om verzorging onderdak (14/15 Juni)
- 5* kan aan ..... conferentiedeelnemers onderdak verschaffen

Ondertekener
Naam
Adres
Kwaliteit

Conferentie „CULTUUR BEDREIGD“

143124

SECR. WEBSPERZIJDE 42 a1, AMSTERDAM

UITNODIGING

143124

tot het bijwonen van de conferentie „Cultuur bedreigd“, die gehouden zal worden Zaterdag 14 Juni a.s. in het INSTITUUT VOOR DE TROPEN, Mauritskade 63 te Amsterdam (bereikbaar vanaf C.S. met lijn 9 en 11)

Toegangsprijs f 0,35

Naam..... Adres.....

A M S T E R D A M

W E E S P E R Z I J D E 42 a 1

CONFERENTIE „CULTUUR BEDREIGD“

Aan het Secretariaat van de

e frankeren als
briefkaart

Op deze Conferentie „Cultuur bedreigd“ zal besproken worden
„de ernstige situatie, waarin onze cultuur zich bevindt“

Dit onderwerp zal van verschillende kanten belicht worden door deskundige personen en leden van het initiatiefcomité, waarna een uitgebreide gedachtenwisseling mogelijk zal zijn.

Tot slot zullen er enige bekende korte films vertoond worden o.a. „Middeleeuwse Bouwkunst“ van Sibbelee en Haanstra en „Les deux timides“ van René Clair.

De namen van de sprekers worden nog nader bekend gemaakt door middel van de bulletins (verkrijgbaar door bijgaande kaart ingevuld op te sturen).

Aanvang van de conferentie:

Zaterdagmiddag 3 uur - zaal open half 3

Zaterdagavond 8 uur - zaal open half 8

RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 5562

Betr.: O.P.S.J. TE EINDHOVEN.

Typ.D.

inh 04/136
A.C.D.
Werker Vern

OP KAART
ACD/4B
DAI 5/8-12
PAR:

6.5363
01.122.3
7 JULI 1952
ACD/143644

Schubblad is vernietigd

Uit   werd vernomen, dat de O.P.S.J. te Eindhoven zeer actief is. Het meest progressieve en enthousiaste lid is
| , de dochter van het bekende schoolhoofd.
Lezingen en scholingen georganiseerd en men tracht zo veel mogelijk jongelui te animeren. Vergadert vaak ten huize van Mevr.
| te Eindhoven.

KB, 5 Juli 1952 ✓